

**JOINT UNIVERSITIES PRELIMINARY EXAMINATIONS BOARD (JUPEB)
2015 EXAMINATIONS
YORUBA – ART –J129**

MULTIPLE CHOICE QUESTIONS

1. **Ònìṣà** jé ọ̀rọ̀ tí a yá lò láti inú èdè wo?
A. Haúsá
B. Ìgbò
C. Faransé
D. Lárúbáwá
2. Àwọn àmì-ohùn wo ni a fi pe **ALUFAA**
A. Ìsàlẹ̀ Ìsàlẹ̀ òkè ìsàlẹ̀
B. Òkè òkè ìsàlẹ̀ ìsàlẹ̀
C. Ààrin ààrin òkè òkè
D. Òkè Ìsàlẹ̀ Àrarin oke
3. Àwọn ìró fáwẹ̀lì àyanudíèpè ni
A. e ẹ ọ an
B. e o ẹ ọ
C. ẹ ọ ẹ n ọ n
D. i u e o
4. Bátàni sílẹ̀bù inú **AṢENIBÁNIDÁRÒ** ni
A. FK-KF-KF-N-KF-KF
B. F-KF-KF-KF-KF-KF-KF
C. KF-N-KF-KF-N-KF-KF
D. F-KF-KF-KF-KF-KF
5. Èwo ni àpẹẹrẹ àyálò ọ̀rọ̀ láti inú èdè Lárúbáwá?
A. Ṣinmí
B. Káàdi
C. Àlùfáà
D. Dafidi
6. Ìró ohùn ẹ̀lẹ̀yò̀ródò ni
A. [v]
B. [/]
C. [^]
D. [∅]

7. Àpẹẹrẹ àránmó afòró ni
- kúulé
  - tanmóko
  - ẹlẹgàn
  - àgbòòdá
8. Èwo ni àmi fòònù nínú àwọn wònyí?
- //
  - ^
  - v
  - [ ]
9. Da ìró ẹ kọ ní ilàna fónétíki.
- [ɛ]
  - [ɔ]
  - [ɛ]
  - [ɜ]
10. Kọ òrò yí, **Jẹ̀nyò** sílẹ̀ ní ilàna fónétíki.
- [dʒɛ̃jò]
  - [jɛ̃jò]
  - [dɛyọ]
  - [gbènyò]
11. Èwo ni ìró kónsónàntì àfúnnpè nínú àwọn wònyí?
- s
  - m
  - r
  - w
12. Ìró kónsónàntì àránmúpè méjì ti èdè Yorùbá ni –
- r àti s
  - kp àti gb
  - m àti n
  - ş àti s
13. Èwo nínú àwọn wònyí ni iyísódi abèjì?
- Kò tí ì lọ.
  - Ọrẹ mi kọ ni ó kú.
  - Kì í şe èmi ni ò lọ.
  - Kì í şe èmi ni ó lọ.

14. Irú ọ̀rọ̀-ìṣe wo ni ó jẹyọ nínú: ‘**Yétúndé ra eja dín tà.**’?

A. àsínpò

B. ẹlẹlà

C. aláilẹlà

D. gíríkì

15. *fiofio* jẹyọ nípa àpètúnpe ----- nínú **igi náà ga fiofio**

A. afiyehàn

B. afitenumóhàn

C. afolùṣehàn

D. aṣìshàn

16. Ọ̀nà tí a gbà ṣẹdà **ilé-ìwé** ni

A. lílo àfòmó-ìbèrè pẹ̀lú ọ̀rọ̀-ìṣe

B. lílo àfòmó-ìbèrè pẹ̀lú ọ̀rọ̀-orúkọ

C. ṣíṣe àpapọ̀ ọ̀rọ̀-ìṣe méjì

D. ṣíṣe àpapọ̀ ọ̀rọ̀-orúkọ méjì

17. Àpẹẹrẹ̀ àpètúnpe kíkún ni

A. ọ̀sẹ̀sẹ̀

B. ọ̀sẹ̀ọ̀sẹ̀

C. ọ̀sọ̀ọ̀sẹ̀

D. ọ̀sẹ̀sẹ̀

18. Tóka sí ọ̀rò àpètúnpe ayísòrípadà nínú ìwònyí:
- A. dárádára
  - B. ọ̀mọ̀mọ̀
  - C. tónítóní
  - D. yékéyéké
19. Àpẹ̀ẹ̀rẹ̀ gbólóhùn àşẹ̀ tààrà ni
- A. Tọ̀ ayé wò.
  - B. Kí a máa lọ.
  - C. Pé kí o wá.
  - D. Mo fẹ́ kí a gbàdúrà.
20. A şédá **ònrórò** nípa lílo àfòmó:
- A. àárín
  - B. ìbẹ̀rẹ̀
  - C. ìparí
  - D. òkè
21. ‘**Adé á ti máa kọ̀rin,**’ ti nínú gbólóhùn yí jẹ̀ àpẹ̀ẹ̀rẹ̀ -----
- A. Àşẹ̀tán atẹ̀rẹ̀rẹ̀
  - B. Àşẹ̀tán b́arakú
  - C. Àşẹ̀tán ìbẹ̀rẹ̀
  - D. Gbòógì

22. Àpólà wo ni a fàlà sí nínú gbólóhùn **Adé mu emu ògidì ní Ìlá.**?
- A. Àpólà ìṣe
- B. Àpólà orúkọ
- C. Àpólà atókùn
- D. Àpólà àpónlé
23. **Ìwé** jé àbò fún ọ̀rọ̀ wo nínú gbólóhùn yìí: ‘**Akẹ̀kọ̀ọ̀ fẹ̀rà̀n eré ju iwé kíkà lọ.**’?
- A. Ọ̀rọ̀-atókùn
- B. Ọ̀rọ̀-àpónlé
- C. Ọ̀rọ̀-àpẹ̀júwe
- D. Ọ̀rọ̀-ìṣe
24. Èwo ni atọ̀ka awẹ̀ gbólóhùn aṣàpẹ̀júwe?
- A. ni
- B. sí
- C. ó
- D. tí
25. Tọ̀ka sí àpólà atókùn nínú **Délé sọ ọ̀rọ̀ tirẹ̀ ní sọ́kí.**
- A. Délé sọ
- B. Sọ ọ̀rọ̀
- C. Ọ̀rọ̀ tirẹ̀
- D. Ní sọ́kí
26. Lítírésò dá lórí ibáṣepò àti ihùwàsí láàrin -----
- A. Èniyàn
- B. Èranko
- C. Kòkòrò
- D. Ewéko

27. Láàárín àwọn wo ni alámò ti wópò jù?
- A. Ìbàràpá
  - B. ìbàdàn
  - C. Èkiti
  - D. Ìjèsà
28. Orin tí ó wà nínú àlò-onítàn ni ó jẹ́ kí a máa pè é ní -----
- A. Àlò àpamò
  - B. alò onítàn
  - C. àlò apagbè
  - D. àlò lásán
29. Qdún ibálè kòòkan lo máa n ní -----
- A. ewu
  - B. ojó
  - C. ìrí
  - D. ilú
30. Ràrà jẹ́ isàré tí a máa n fí ki èniyàn níbi ayeyè láàrin àwọn -----
- A. Qyó
  - B. Ègbá
  - C. Ìjèbú
  - D. Qwò
31. Asunràrà kí í -----
- A. Dità
  - B. Bèrù
  - C. Jòba
  - D. Şéké

32. Awọn ọrọ wo ni o maa n wópọ nínú rárà?
- A. Ọrọ àbámọ
  - B. Ọrọ àşẹ
  - C. Ọrọ ogbón
  - D. Ọrọ òdì
33. Rárà àwọn ayaba ni
- A. Èkún iyàwó
  - B. Rárà
  - C. Ìjálá
  - D. Yùngbà
34. Kín ni alubàtá kì í şẹ?
- A. Kì í dákú
  - B. B. Kì í dájó
  - C. Kì í dárin
  - D. Kì í dáşọ
35. Àwọn wo ni a máa n kọ orin ìrẹmọ fún?
- A. Onílù
  - B. Ìkókó
  - C. Egúngún
  - D. Ọrìşà
36. Irú bátàni wo lo wópọ nínú orin eré idárayá?
- A. gbígbè
  - B. lílé àti gbígbé
  - C. lílé
  - D. orin

37. Orin òrìṣà wo ni à n kọ ní Ilé-ifẹ?
- Ògògó
  - edi
  - ayeye
  - ìgbàlà
38. Kín ni iṣé ònkòwé alátínúdá?
- Ìpèsè
  - Ìṣòtẹ
  - Ìkìlọ
  - Ìdúpẹ
39. Ònkòwé gbòdò ṣẹdá àwọn ẹ̀dá-ìtàn mìíràn tí yòò ní àjòṣepò pẹ̀lú -----
- ẹ̀dá-ìtàn kékeré
  - olú ẹ̀dá-ìtàn
  - ẹ̀dá-ìtàn ọ̀kúnrin
  - ẹ̀dá-ìtàn obìnrin
40. Ònkòwé n ṣẹdá ẹ̀dá-ìtàn kọ̀ọ̀kan láti fì -----
- jọba
  - jíṣé
  - járọ
  - járọ
41. Kín ló máa n wáyé ní ibùdó-ìtàn?
- ìrírí
  - itàkuròṣo
  - iṣẹ̀lẹ̀
  - awuyewuye
42. Kín ni irinṣẹ̀ tó ṣe pàtàkì jù lọ fún oníṣẹ̀-ọ̀nà aláwòmọ̀ lítírésò?
- ọ̀rò
  - àpólà
  - gbólóhùn
  - èdè

43. Orúkọ àjùmọ́jẹ kan tí a fi ké tàbí kà ewì ni -----
- òrò
  - ètò
  - ohùn
  - orin
44. Èdè-ewì jẹ irúfẹ̀ èdè -----
- tútù
  - lílẹ̀
  - gbẹ̀fẹ̀
  - gbígbe
45. Kín ni akéwì gbòdò kókó ní lẹ̀kàn kí ó tó kọ ewì?
- ibùdó-itàn
  - ẹ̀dà-tàn
  - kókó-òrò
  - agbo isèrè
46. Itàn tí ònkòwé fi inú rò, tó kọ silẹ̀ fún igbádùn àwọn ònkàwé ni -----
- itàn-àròsọ
  - itàn ònkòwé
  - itàn iwásẹ̀
  - itàn orírùn
47. Ọ̀kan lára oríṣíí itàn-àròsọ tó wà ni -----
- mérííí
  - àgbélẹ̀rọ
  - asọgbà
  - apààlà
48. Àkòrí orí kííní nínú iwé Ìrèké Oníbùdó ni -----
- Ìlú àlùpàyídà
  - Ìtánforítì
  - Pípàdé àwọn abàmi ẹ̀dà
  - Ìrèké Oníbùdó

49. Dípò ọ̀kùnrin rúgúdú, ta ni Ìrèké Oníbùdó tún rí lónà oko bàbá rẹ̀?
- A. wèrè
  - B. arẹ̀wà obinrin
  - C. ọ̀kùnrin alákiísà kan
  - D. onişòwò
50. Ìmòrán Ìrèké Oníbùdó fún ẹnì tí a fi iyà jẹ̀ ní òde ayé ni pé kí á -----
- A. gbèsan
  - B. ní sùúru
  - C. ronú dáadáa fún ìgbònyànù
  - D. fa ibínú yọ

YORÚBÁ ESSAY QUESTIONS

YOR 001: Language I: Yorúbá Phonology

1. Jíròrò lórí ànkòò àtí ijẹyọpò fáwẹli èdè Yorúbá. (15 marks)
2. Ẁe èkúnrẹrẹ àlàyé lórí sílébù èdè Yorùbá. (15 marks)

YOR 002: Language II: Yorúbá Grammar

3. Fi ọpò àpẹẹrẹ şàlàyé àtúnpin ìşorí ọrò-orúko lédè Yorùbá? (15 marks)
4. Jíròrò lórí ọrò-arópò orúko lédè Yorùbá. (15 marks)

YOR 003: Literature I: Yorúbá Oral Literature

5. Kọ àpẹẹrẹ orin “èkún iyàwó” kan tí o mò. Kí o sì şe itupalẹ rẹ. (15 marks)
6. Pààlà láàrin lítírẹşò alóhùn àti lítírẹşò àpilẹko. (15 marks)

YOR 004: Literature II: Written Yorúbá Literature

7. Ẁe àlàyé ipa pàtàkì tí àwọn ònkòwé alálatinúdá Yorùbá n kó láwùjọ. (15 marks)
8. Ojú wo ni Ìşòlá fi wo *Ọrişà* tó n gun àwọn Ònkòwé? (15 marks)